

Minder fosfaat, ook voor geit

Tekst en foto: Wilma Wolters

'Fosfaatreductie'. De afgelopen maanden heeft u het woord vast een keer gehoord of ergens gelezen. In 2014 zullen de mestregels weer veranderen. Dat klinkt nog ver weg, maar betekent niet dat boeren met een mestoverschot niets hoeven te doen.

Sterker nog, nú actie ondernemen betekent dat u stráks geen problemen hoeft te krijgen. Dat zegt Wiebren van Stralen van LTO Noord. "De overschotmarkt die we nu hebben rondom mest, zal zich de komende jaren moeten ontwikkelen tot een vraagmarkt. En dat kan." Hoewel de geitenhouderij maar een kleine speler is op de mestmarkt, zou het toch goed zijn om stappen te zetten. "Het is geen goede reclame als andere sectoren wel wat doen en je blijft zelf achter", verwoordt Van Stralen de LTO-gedachte.

Kleine bijdrage

Vorig jaar is de fosfaatproductie van de Nederlandse veestapel gestegen tot 179 mil-

joen kg. De cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek laten ook een toename zien van de fosfaatproductie bij schapen en geiten. In 2009 produceerden deze diersoorten 3,8 miljoen kg fosfaat, in 2010 was dat 4,1 miljoen kg. Dat is opvallend, want vorig jaar werden niet meer geiten gehouden dan in 2009 en volgens voerfabrikanten is er ook niet meer krachtvoer verkocht. Bovendien zijn door de strengere mestnormen in de afgelopen jaren de fosforgehaltes in gras-kuilen alsmáar gedaald. Van Stralen kan ook niet precies aangeven waar de stijging vandaan komt. "Er wordt een soort balansberekening gemaakt waarbij een gemiddeld dier als uitgangspunt wordt genomen. Dat wordt vermenigvuldigd met de aantallen dieren die uit de meitelling komen. Misschien dat bij deze gegevens van Dienst Regelingen een verklaring ligt. Maar over de jaren is er altijd spreiding."

Schapen en geiten leveren dus slechts 2 procent bij aan de totale fosfaatproductie in Nederland. Dat neemt niet weg dat ook daar gewerkt kan worden aan een vermindering.

Mogelijke maatregelen vanaf 2014

Om de vier jaar moet Nederland een nieuw actieprogramma schrijven over hoe het aan de EU-mestregels denkt te gaan voldoen. In 2014 is het weer zover. "Vanaf dan zijn bedrijfspecifieke maatregelen mogelijk en is het niet langer een landelijke optelsom", aldus Van Stralen. Dat moet ervoor zorgen dat er in Nederland zelf meer mest afgezet kan worden. Zo mag je meer mest plaatsen op je land als je kunt aantonen dat je gewassen meer hebben opgebracht dan de standaard. "Met een analyse van de gehalten in de kuil en het meten van de ruwvoervoorraad is dat te doen", legt Van Stralen uit. Maar voor een geitenhouder is het volgende advies van de LTO-man misschien nog wel het meest nuttig: als je je mest niet zelf kunt plaatsen, probeer dan een relatie op te bouwen met een akkerbouwer. "Weet wat hij voor mest wil hebben, wanneer en hoe. En zorg dat het daar ook terecht komt. Met de nieuwe regels zul je dat moeten kunnen aantonen."

Fosfaatarm voer

Naast de hier beschreven acties die boeren zelf kunnen nemen, zal een groot deel van de totale fosfaatreductie in Nederland via het voerspoor moeten komen. Voor rundveevoer hebben LTO en de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi) afspraken gemaakt over een maximum aan fosfor. Voor geitenvoer is zo'n regel er niet. Toch heeft ForFarmers als eerste voerleverancier fosfaatarm geitenvoer in het aanbod. "Vier broksoorten hebben een P- gekregen. Dat betekent dat er 10 procent minder fosfor in zit. We waren er voor koeien en varkens mee bezig, dus waarom voor geiten niet, dachten we", vertelt Richard Dijkstra, product manager rundvee bij ForFarmers. "We hopen hiermee geitenhouders te kunnen helpen. Door dit voer voeren ze minder fosfaat aan, dat betekent dus ook dat ze minder mest hoeven af te zetten."

Het lagere fosforgehalte heeft geen gevolgen voor de gezondheid van de geiten.

Ook de geitenhouderij zou minder fosfaat kunnen produceren en daarmee bijdragen aan een reductie van het landelijke overschot.